

Nr 340.

Av herr Bengtsson i Kullen, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 190, med förslag till allmänt rese-reglemente.*

I propositionen nr 190 har Kungl. Maj:t framlagt förslag till allmänt rese-reglemente med begäran om riksdagens godkännande.

I förslaget § 3 heter det liksom i det nu gällande resereglementet bl. a. följande: "Kungl. Maj:t bestämmer, till vilken rese- och traktamentsklass förrättningsman är att hänföra". Utan att vilja göra något krav gällande på ändring av denna formulering kan jag dock icke underlåta att erinra om att Kungl. Maj:t genom densamma givits väl fria händer med avseende på beslutanderätten om storleken av de utgifter, som följa av de olika förrättningsmännens indelning i olika rese- och traktamentsklasser. Så som denna paragraf är formulerad föreligga otvivelaktigt vissa risker att Kungl. Maj:t utan riksdagens hörande kan komma att placera förrättningsmännen i en annan rese- eller traktamentsklass än den till vilken de rätteligen enligt riksdagens åsikt borde höra.

Jag vill emellertid i detta sammanhang påpeka att redan enligt det nu gällande av Kungl. Maj:t den 18 juni 1925 utfärdade allmänna resereglemente vissa förrättningsmän enligt min mening fått en placering, som måste anses för hög i förhållande till dessa förrättningsmäns ställning i övrigt. Särskilt tänker jag härvid på folkskoleinspektörerna, vilka hänförts till rese- och traktamentsklassen C II.

Dessa förrättningsmän, som enligt det gamla resereglementet ursprungligen åtnjöt en traktamentsersättning enligt fjärde klass, blevo genom beslut år 1919 uppflyttade i tredje klassen. Motivet härför var att enligt vad som uppgavs från inspektörerna, den dåvarande reseersättningen, särskilt med avseende å dagtraktamentena, ej förslog till bekostande av de å landsbygden stegrade reseutgifterna, varför personliga tillskott för resekostnadernas bestridande påfordrades. Vid den ifrågavarande tidpunkten var traktamentsersättningen för fjärde klass enligt kungörelse av den 26 febr. 1918 ej heller högre än 11 kronor och före denna kungörelses utfärdande blott 8 kronor per dag.

Genom beslut av 1920 års riksdag höjdes emellertid traktamentsersättningen för fjärde klass till 15 kronor per dag. Såsom jag i motion vid 1921 års riksdag tillät mig framhålla, "hade därför de ifrågavarande befatt-

ningshavarna vid kvarstående i fjärde klass av resereglementet kommit i åtnjutande av en icke oväsentlig ökning i traktamentsersättningen; en ökning fullt tillräcklig för den tjänsteställning, som de ifrågavarande befattningshavarna intoge". En uppflyttning till tredje klass — för vilken ersättningen år 1920 höjdes till 19 kr. — innebure däremot en omotiverad ökning av traktamentsersättningen, som komme att verka som en förtäckt höjning av folkskoleinspektörernas löneförmåner. Enligt min mening skulle deras kvarblivande i resereglementets tredje klass bereda dem en förmån på statsverkets bekostnad, som icke från början vore avsedd och som jämväl överstege de berättigade anspråk rörande rese- och traktamentsersättning, som befattningshavare med denna tjänsteställning kunde ställa på statsverket. Min motion utmynnade därför i en hemställan, att riksdagen samtidigt med en nedsättning av anslaget till folkskoleinspektörernas resekostnadsersättning från 360,000 till 310,000 kronor måtte företaga en nedflyttning av dessa förrättningsmän till fjärde klass i gällande resereglemente.

Motionen ifråga blev icke av riksdagen bifallen. Ett av huvudskälen härtill var att förslag om nytt resereglemente då väntades till nästa års riksdag. Statsutskottet ansåg sig därför i sitt yttrande sakna anledning till närmare prövning upptaga ett spörsmål, "som syntes böra skärskådas i samband med de ändrade bestämmelser, ett nytt resereglemente kunde komma att innehålla".

Någon förändring i folkskoleinspektörernas ställning har emellertid icke i det nya resereglementet kommit till stånd. Ersättningsbestämmelserna i detsamma äro visserligen ändrade i jämförelse med det gamla reglementet, men folkskoleinspektörernas placering synes dock i förhållande till andra förrättningsmän alltjämt vara densamma. Invändningar mot folkskoleinspektörernas höga resekostnader ha dock icke saknats. Jag vill i detta sammanhang erinra om de anmärkningar 1924 års statsrevisorer framställde på denna punkt. En blick på den av Kungl. Maj:t fastställda gruppindelningen visar också, att folkskoleinspektörerna hänförts till en rese- och traktamentsklass, i vilken återfinnas förrättningsmän av betydligt högre tjänstemannaställning än den dessa inspektörer kunna anses inneha. Det kan i detta sammanhang också vara lämpligt erinra om att enligt det förslag till löne reglering för befattningshavare vid rikets allmänna läroverk samt vid folk- och småskolor m. fl. läroanstalter, vilket år 1923 avgavs av den s. k. "lära- nas lönekommitté" och som åsyftade att inränga folkskoleinspektörerna i det allmänna lönesystem, som gäller för kommunikationsverkens tjänstemän, dessa inspektörer ansetts böra i tjänsteställning likställas med de tjänstemän, som i detta system hänförts till 16:e lönegraden. Ser man emellertid efter i vilken rese- och traktamentsklass dessa 16:de lönegradens tjänstemän vid kommunikationsverken placerats i det allmänna resereglementet, finner man, att de hänförts till II E, sålunda ej mindre än två klasser lägre än den, II C, i vilken folkskoleinspektörerna nu äro placerade. Det är sålunda

uppenbart, att dessa senare erhållit en plats i resereglementet, som ingalunda motsvarar deras tjänsteställning i övrigt.

En nedflyttning av folkskoleinspektörerna till en lägre och en mot deras tjänsteställning bättre svarande rese- och traktamentsklass synes sålunda vara väl befogad. Kostnaderna för dessa inspektörers resor hava budgetåren 1923—26 utgjort respektive 350,290, 271,108 och 233,255 kronor och uppgingo för månaderna juli—jan. innevarande budgetår till 142,584 kronor. Det framgår härav utan vidare, att en nedflyttning av folkskoleinspektörerna till en lägre rese- och traktamentsklass exempelvis II D eller II E skulle åt statsverket kunna inbespara högst betydande belopp.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag vördsamt,

att riksdagen i samband med antagandet av Kungl. Maj:ts proposition nr 190 med förslag till allmänt resereglemente som sin önskan måtte uttala, att folkskoleinspektörerna i detta reglemente nedflyttas i en rese- och traktamentsklass, som bättre än den nuvarande svarar mot deras allmänna tjänsteställning.

Stockholm den 14 mars 1927.

Emil Bengtsson.

I motionens syfte instämma:

Carl Arv. Anderson.

P. M. Olsson.

Otto Johansson.

Joh. G. Svensson.

O. A. Ernfors.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.

Carl Larson.
